



**STICHTING  
NATIONAAL COÖPERATIE MUSEUM**



**JAARVERSLAG 2021**

**Lange Haven 84 (hoek Appelmarkt) - Schiedam**



# STICHTING NATIONAAL COÖPERATIE MUSEUM

## JAARVERSLAG 2021

### Inleiding

Covid-19 was ook afgelopen jaar een vervelende spelbreker voor ons museum. Pas eind april konden wij de winkel weer openen. En vanaf 8 juni kon het publiek ook weer het museum bezoeken.

Met 18 weken winkelsluiting en 24 weken museumsluiting was het museum meer gesloten dan in 2020. Toch was er een stijging van 6% in het aantal bezoekers (4.472 versus 4.205). De groei was voornamelijk te danken aan het museumbezoek, mede dankzij het tv- programma 'Hier zijn de Van Rossems' dat begin juni werd uitgezonden.

### Bestuur

In 2021 zijn er 11 bestuursvergaderingen geweest. De belangrijkste onderwerpen waren: de gevolgen van Covid-19, de renovatie van toilet en keuken na grote problemen met de riolering, de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) en het plan voor duurzaamheid van ons pand.

De WBTR was de aanleiding voor een Huishoudelijk Reglement voor onze Stichting, dat inmiddels is vastgesteld, en een voorgenomen wijziging van de statuten.

Het bestuur bestond tot 1 november 2021 uit:  
Liesbeth Schoel – voorzitter (benoemd tot 2022)  
Marc Oudshoff – secretaris (2023)  
Vacature – penningmeester  
Jan Bot – conservator (2023)  
Ed van Duuren – beheer/onderhoud (2025).

Ed van Duuren is in oktober 2021 als bestuurslid gestopt. Per 1 november is Fred van Wieringen benoemd als voorzitter en is Liesbeth Schoel benoemd als penningmeester. Hiermee zijn de statutaire bestuursfuncties weer vervuld.

Het bestuur bestond ultimo december 2021 uit:  
Fred van Wieringen – voorzitter (benoemd tot 2025)  
Marc Oudshoff – secretaris (2023)  
Liesbeth Schoel – penningmeester (2025)  
Jan Bot – conservator (2023)  
Vacature – beheer/onderhoud

## Museum

Ondanks de Covid-19-maatregelen, is het prettig te zien dat het museum veel mensen heeft kunnen verwelkomen. Bezoekers uit de stad, maar zeker ook van buiten Schiedam. Het bezoek van de familie Van Rossem heeft hier zeker aan bijgedragen.

Om meer aandacht te krijgen voor het museum, zijn de ramen op de eerste etage voorzien van historische panelen. Samen met het markies op de Lange Haven is het duidelijker dat er een museum is 'achter de winkel'.

## Collectie

Nog steeds wordt onze collectie uitgebreid. Zo kregen we een margarinedoos (10 kilo) van de HAKA, en een bestek met een inslag: 50 jaar OB. OB staat voor de Deventer coöperatie 'Ons Belang'. Een gedoneerd servies uit de jaren dertig is uitgesteld in de pronkkast in de huiskamer.

Via het servicekantoor van Coop Supermarkten in Velp komen er regelmatig oude en nieuwere artikelen naar het museum, nu Coop is gefuseerd met PLUS.



Het digitaliseren van alle foto's was veel werk. Het resultaat is dat een selectie van deze foto's nu kunnen worden bekeken op een groot scherm op de eerste etage, per onderwerp. De originele foto's worden in 2022 in het depot in Den Haag ondergebracht.

Ook het registreren van de HAKA-jeugdbibliotheek is veel werk. De registratie was summier. Nu worden, ook door recente aanvullingen, titel, foto voorkant, schrijver, illustrator en uitgever geregistreerd. Mede door het onderzoek van Marijke Slagter is deze deelcollectie straks beter doorzoekbaar.

Er blijven nog steeds een groot aantal niet geregistreerde objecten, waarmee wij de komende periode aan de slag gaan.

## Tentoonstellingen

De wisselruimte was in 2021 voor de tentoonstelling over de HAKA-Jeugdbibliotheek. Vanaf 1920 kon men coöperatiepunten sparen, waarmee je dan in de winkel een boek kon afhalen. Het waren boeken van bekende en wat onbekendere schrijvers. Populair waren de serie boeken van Roggeveen: 'De zeven jongens van Duinoord'.

Ook de door Godfried Bomans geschreven Coop-boekjes met 'sprookjes' waren populair in de jaren vijftig. Eind 2021 zijn de zes boekjes in 1 band opnieuw uitgegeven als "De verliefde zebra en andere verhalen". De verhalen waren niet opgenomen in de verzamelde werken van Bomans.

Voor de Maand van de Geschiedenis in oktober 2021 is een fotocollage gemaakt, die aansluit bij het thema 'Aan het werk'. Arbeiders bij en in de coöperaties waren (en zijn) te zien.

In 2022 wordt vanwege het 45-jarig jubileum een tentoonstelling voorbereid.



De hakker aan het werk

### **Educatie/Kids Tour**

In 2021 zijn er weinig educatieve activiteiten mogelijk geweest, vanwege alle maatregelen en omdat scholen weinig 'naar buiten' gingen. In het schooljaar 2021/22 waren wel weer activiteiten gepland, maar 4 Kids Tours konden toch geen doorgang vinden.

Uiteindelijk is er in 2021 eenmaal een Kids Tour geweest. Ook hebben 90 brugklasleerlingen van Lyceum Schravenlant een 'Sneak Peek' gehad in september: een kennismaking met het Schiedams erfgoed (en elkaar). Ook is er een BSO-groep geweest voor een rondleiding.

Het netwerk met de Parels van Schiedam / Stichting Mooi Werk (inmiddels onderdeel van de Bibliotheek Schiedam) en andere culturele instellingen is zoveel mogelijk onderhouden.

### **Winkel**

De winkel was in 2021 18 weken gesloten. De omzet was daarmee in 2021 lager dan gebruikelijk. Het assortiment is aangepast: een aantal soorten is niet langer leverbaar of werd wel erg weinig verkocht. Met nieuwe soorten zijn bijna alle potten weer gevuld en voorzien van nieuwe etiketten.

Er is een nieuw bord op de voordeur met de openingstijden, een 'niet-pinnen'-bordje op de toonbank en nieuwe (oranje) rolgordijnen. Daarmee is de winkel weer opgepoetst.

Met een aantal acties vanuit het Centrum-management is meegedaan, zoals Halloween en Sinterklaas. Ook was er voor het vrijwilligersgeschenk van de Gemeente Schiedam een smakelijk aanbod.



Helaas konden maar weinig evenementen doorgaan. Het Monumentenweekend in september was een kleine opsteker, met veel bezoekers en omzet.

### **Beheer en onderhoud**

Nadat de vloer in het toilet eind 2020 leek door te zakken, is onze huisaannemer Fa. Bijl ingeschakeld. Al snel bleek dat het riool van onze burens aan de Appelmarkt zorgde voor grote problemen onder de achterzijde van ons pand. Besloten werd om voor eigen rekening de zaken 'grondig' aan te pakken. Begin 2021 zijn, naast de werkzaamheden onder de vloer, het toilet, de keukenunit en de vloer van 'het kantoor' vernieuwd. Het museum was vanwege Covid-19-maatregelen gesloten.



Helaas zijn de rioolproblemen hiermee niet opgelost. In de 'huiskamer' van het museum dringt zich een nare geur op, die waarschijnlijk ook met het riool van de burens te maken heeft. De eigenaar van de panden aan de Appelmarkt (wiens riool langs ons pand naar de Lange Haven loopt) is niet erg coöperatief.

De alarminstallatie was nog analoog en dat kan niet meer in het digitaal tijdperk. Deze aanpassing is begin 2022 afgerond.

Het markies aan de Lange Haven is vervangen. Met de panelen op de eerste etage is de zichtbaarheid van het museum vergroot.

### **Duurzaamheidsplan**

De wens was er al langer, maar in 2021 is gestart met een traject om ons pand verder te verduurzamen. Een gift in 2020 van de Nederlandse Vereniging van Coöperatieve Werkgevers van 5.000 euro (via Coop Supermarkten) is hiervoor het startkapitaal.

De eerste projecten zijn, na onderzoek en bezoeken van experts: zonnepanelen, monumentenglas, meer LED-verlichting en een beter regelbare en slimmere CV-installatie. De uitwerking volgt in 2022.

### **De Koerier**

De Koerier is het museumblad voor de leden van de Vereniging van Vrienden van ons museum en andere belangstellenden. In 2021 is De Koerier tweemaal verschenen, in april en november. Enkele onderwerpen die aan bod zijn gekomen waren: een terugblik op 2020, de geschiedenis van ons museum, een herinnering aan de Vierdaagse in 1946, het schip de Cooperator 1 en een stuk over Robert Owen.

## **Media**

De website wordt regelmatig onderhouden. De maatregelen rondom corona werden direct geplaatst als persbericht op de website. Na het verschijnen van de Koerier staat deze er zo snel mogelijk op. We proberen met enige regelmaat om op onze Facebookpagina stukjes of foto's te plaatsen.

Naast de aandacht voor het museum via internet proberen we ook via de reguliere pers aandacht voor het museum te vragen door het plaatsen van persberichten.

## **Vrijwilligers**

In 2021 is helaas Ank Been overleden. Zij was jarenlang de vaste kracht op woensdag in de winkel en verantwoordelijk voor de inkoop en de voorraad. Ook twee oud-winkel-vrijwilligers, Sita van der Most en Corrie van Veen, zijn in 2021 overleden.

We hebben ook twee nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen voor de winkel en het museum. Het aantal vrijwilligers eind 2021 is 28.

## **Vrijwilligersuitje**

Vanwege de coronamaatregelen is het jaarlijkse uitje niet doorgegaan in 2021. Alle vrijwilligers hebben aan het eind van het jaar een cadeau ontvangen. In het najaar van 2022 staat een extra feestelijk jubileumuitje gepland.

## **Vrijwilligersbijeenkomst**

In september is er een bijeenkomst geweest met de vrijwilligers, waarvan de meeste aanwezig waren. Een goed moment om de stand van zaken door te nemen en elkaar weer eens als team te zien.

## **Vereniging van Vrienden**

Onze Vrienden dragen het museum een warm hart toe. Zij steunen het museum met hun contributies en giften. De jaarlijkse contributie bedraagt 15 euro. De Vereniging zorgt jaarlijks voor een bijdrage aan de vrijwilligerskosten van het museum.

De Jaarvergadering werd gehouden in oktober. De opkomst was niet groot, maar de aanwezigen konden wel genieten van een interessante Regenbooglezing door Marijke Slagter over de HAKA-Jeugdbibliotheek.

Het ledenbestand volgt al jaren een neergaande trend. Eind 2021 waren er 93 betalende leden (in 2020 92, 2019 102, 2018 112, 2017 125).

## **Bezoekers**

Het aantal bezoekers bewoog zich tot en met 2019 in een stijgende lijn:

2016: 6.948

2017: 8.531

2018: 8.987

2019: 9.274

In de Covid-19-jaren waren er in 2020 4.205 en in 2021 4.472 bezoekers. Hoewel museum en winkel meer gesloten waren in 2021 dan in 2020, is het aantal bezoekers groter. Intern is dat het 'Van Rossem-effect' genoemd.

## **Financiën**

In 2021 konden we ondanks de sluitingen door Covid-19 een kleine winst in de boeken noteren: de winkelomzet was dan wel lager, maar ook de reguliere uitgaven zijn fors minder geweest.

Vanuit de voorzieningen is de uitstraling van het gebouw verbeterd door een nieuw markies aan de Lange Haven. Op de ramen van de eerste verdieping zijn foto's aangebracht.

De renovatie van het toilet, de keukenunit en de vloer van 'het kantoor' is uit eigen middelen gedaan. Dit was een fors bedrag, maar onze 'buurman' negeert tot nu toe elke verantwoordelijkheid voor deze schade.

## **Wat brengt 2022?**

Hopelijk wordt de Covid-19-pandemie een beheersbare endemie, waarbij gedwongen museum- en winkelsluitingen tot het verleden behoren.

De (vaste) klanten van onze winkel waarderen de kwaliteit van ons assortiment, de nostalgische sfeer en de vriendelijkheid (en het geduld) van onze vrijwilligers achter de toonbank. Veel Schiedammers hebben al kennis gemaakt met ons museum, maar het mogen er best nog wel wat meer worden.

De toeristische potentie van de historische Schiedamse binnenstad biedt ook veel kansen. Met een intensivering van onze contacten met de college-musea, ieder met zijn eigen positionering, biedt het Schiedams museumkwartier goede mogelijkheden om weer te groeien naar de bezoekerscijfers van voor 2020.

Het museum is onderweg naar de uiteindelijke doelstelling van 10.000 bezoekers. Daarbij wordt aangetekend, dat in de pre-corona periode (2016-2019) de jaarlijkse groei gemiddeld zo'n 10% bedroeg. Met een intensivering van marketingacties kan dat percentage de komende jaren verhoogd worden, maar het zal duidelijk zijn dat het enkele jaren zal kosten om dit streefcijfer te realiseren.

Door een goede samenwerking in het museumkwartier, Stichting Schiedam Partners en zo mogelijk Rotterdam City Marketing zijn effectieve marketingcampagnes mogelijk. Variërend van de Brandersfeesten, Monumenten- en Museumweekenden, het Dickens Festijn tot de traditionele intocht van Sint Nicolaas. Met een 'promotieplan' wordt vanaf 2022 tijdiger aandacht besteed aan de mogelijkheden om extra bezoekers aan te trekken.

Voor de winkel wordt gewerkt aan 'het snoepje van de maand'. Waar komt de naam vandaan bijvoorbeeld: polkabrokken kunnen toch niet dansen?

Het groepsbezoek zal extra aandacht krijgen. Naast acties – met partners – naar dagjesmensen en hopelijk toeristen, is er hopelijk meer ruimte voor educatieve activiteiten. Het aanbod voor de basisscholen (de Kids Tour en rondleidingen) wordt hopelijk meer geboekt. De 'Sneak Peek' voor brugklassers in september wordt uitgebreid. Ook is er meer belangstelling vanuit BSO-groepen (voor de winkel en de huiskamer).

In samenwerking met de gemeente wordt het duurzaamheidsplan verder uitgewerkt en kunnen de eerste resultaten in 2022 zichtbaar zijn.

En in 2022 bestaat het museum 45 jaar! Vanaf september wordt hier aandacht aan besteed met in ieder geval een wisseltentoonstelling en andere activiteiten, zoals lezingen.

Bestuur Stichting Nationaal Coöperatie Museum, april 2022





# Nationaal Coöperatie Museum



## Openingstijden

Woensdag t/m vrijdag 13.00 – 17.00 uur

Zaterdag 11.00 – 17.00 uur



## Contact

Nationaal Coöperatie Museum  
Lange Haven 84  
3111 CH Schiedam



Telefoon: 010-4270920



[nationaal-coop-museum@hetnet.nl](mailto:nationaal-coop-museum@hetnet.nl)



[www.cooperatie-museum.nl](http://www.cooperatie-museum.nl)



<https://www.facebook.com/NationaalCooperatieMuseum>